

A fenntartható méhészet három éves programja Franciaországban

Stéphane Le Foll miniszter február elején mutatta be a három éves fenntartható méhészeti programot - [Plan de développement durable de l'apiculture \(2013-2015\)](#) – az esemény apropóját egy Sarthe megyében található méhészet meglátogatása jelentette.

A miniszter kifejtette, mintegy 40 millió eurónyi nemzeti és uniós forrást kíván mobilizálni a három év alatt annak érdekében, hogy a francia méhészetet versenyképesé és fenntarthatóvá lehessen tenni. Az ambíció nem kicsi: Franciaországot úgy akarja az EU egyik nagy méztermelő országává tenni¹, hogy jelenleg az országban évente elfogyasztott 40 ezer tonna mézből 25,5 ezer tonna importból származik! A megvalósítás szempontjából mindenképpen kockázatot jelent, hogy a méhcsaládok állapota az egész országban instabillá vált. A miniszter ezzel együtt kifejtette, a gazdasági szempontok mellett a méhészet fenntartható fejlődési pályára állítása lehetővé fogja tenni a méhállomány megőrzését, ami elengedhetetlen a növényvilág szempontjából is.

A program 17 fejezetből, ezeken belül összesen 115 tervezett intézkedésből áll, a három évre szóló, a fenntartható fejlődés szellemében fogalmazott program globális megközelítésben kíván megoldást kínálni a következőkre:

- a méhek és a méhcsaládok egészségi állapota,
- a méhészeti kutatás támogatása,
- a francia méhállomány bővítése,
- a fiatal méhészek képzése és pályakezdése,
- a méhészeti ágazat és a méztermelés strukturálása, szervezettségének erősítése.

A program megvalósításának ellenőrzésével François Gerster-t bízta meg a miniszter, a teljes program hozzáférhető a minisztérium honlapján (www.agriculture.gouv.fr) a "[Plan de développement durable de l'apiculture](#)" címszó alatt, illetve [ide kattintva](#) letölthető.

A program lényege, hogy a jelenlegi, a belső fogyasztás alig felét biztosító termelést érdemben bővíteni lehessen, ehhez mintegy egymillió új méhcsaládra és körülbelül 3 ezer méhésszel többre van szükség. A föltételek ugyanakkor nem kifejezetten kedveznek a méhészetnek, mivel a világban folyamatosan emelkedik a méhcsaládok vegyszerekre, parazitákra, kórokozókra, táplálkozási problémákra, vagy akár az ázsiai lódarázsra visszavezethető mortalitása – egyes helyeken akár 30%-kal is -, ami rendkívül összetetté teszi a problémát. A kérdéses terv a következőkre fókuszál:

1. A méhpusztulások csökkentése

A program abból indul ki, hogy a mezőgazdasági vegyszerhasználat sem a méhészeknek, sem a gazdáknak nem előnyös, de úgy kell csökkenteni a fölhasznált vegyszerek mennyiségét, hogy közben javul a méhészek és gazdálkodók közötti párbeszéd. Ezen túlmenően megoldást kell találni a különböző paraziták, vírusok és baktériumok okozta betegségekre, hogy javítani lehessen a méhcsaládok egészségügyi állapotát.

2. A méhészeti kutatás támogatása

Törekedni kell arra, hogy minél több ismeret álljon rendelkezésre a méhekről, méhcsaládokról, a környezettel való kapcsolatukról és a növények beporzásában játszott szerepükről s ennek a folyamatnak a részleteiről. Ennek érdekében a 2013-2015-ös időszakra

¹ L'ambition de ce plan est de faire de la France l'un des grands pays apicoles de l'Union européenne

meg kell hirdetni egy kutatási programot, valamint létre kell hozni egy fősőfokú méhészeti oktatási tanszéket (*chaire d'enseignement supérieur en apidologie*).

3. A francia méhállomány irányított fejlesztése

A méhcsaládok számának növelése agronómiai szempontokból és a biológiai sokféleség megőrzése miatt is fontos. Ezért növelni kell a méhanyak és méhrajok számát, ezen keresztül biztosítva azt, hogy a francia méhállomány szinten tartása majd növelése a helyi adottságokhoz nem alkalmazkodott családok behozatala nélkül valósulhasson meg. Biztosítani kell ezen túlmenően a nemesítés és mesterséges termékenyítés föltételeit is (*des outils de sélection génétique et d'insémination artificielle doivent être mis en place*).

4. A fiatal méhészek képzésének és pályakezdésének biztosítása

A termelés bővítése érdekében professzionálisabbá kell tenni a méhész szakmát és az ország minden részén gondoskodni kell pályakezdő fiatalokról, ennek érdekében alap- és kiegészítő képzést kell szervezni a méhészet oktatására.

5. A méhész szakma és a méztermelés szervezetté tétele

Ezen belül egyik fontos föladat a KAP-reformhoz kapcsolódva annak biztosítása, hogy az ökológiai célú terület-használat minél inkább kedvezzen a méztermelésnek is.

Ehhez kapcsolódik a francia agroerdészeti egyesület ([Association Française d'Agroforestrie](#)) is idén februári hírlevelével (Agroforestries), amiben hangsúlyozzák, a miniszter három éves méhészeti [programjának](#) sikeréhez érdemben hozzájárulhat az agroerdészet is, hiszen a különböző fafajok jelentős szerepet tölthetnek be a méhek táplálásában. Ezen állításukat arra alapozzák, hogy a természetben előforduló és az agroerdészetben is hasznosítható fák és cserjék jelentősen megnyújthatják a méhek természetes táplálkozási ciklusát, mint a hagyományos gazdálkodásban termesztett növényfajok. Példaként a legkorábbi pollenadóknak a fűzfajokat és a mogyorót hozták, legkésőbbinek a borostyánt, de megjegyezték azt is, a parcellákat, vízfolyásokat, utakat szegélyező cserjék és fák gyakorlatilag a teljes vegetációs időben védelmet és táplálékot [jelentenek](#) a méheknek – teljesen ingyen. Az egyesület szerint az [agroerdészeti rendszerek](#) számos kedvező hatással vannak a méhekre, hiszen nem csak méhlegelőt jelentenek, de növelik a flóra és a fauna változatosságát, csökkentik az eróziót, tompítják a klimatikus szélsőségeket, kedvező mikroklímát teremtenek és változatosabbá teszik a tájképet is. Meggyőződésük, hogy az agroerdészet az általa alkalmazott transzverzális megközelítésnek köszönhetően valóban időben tartós megoldást jelenthet és érdemben hozzájárulhat egy, [a termelést és környezetvédelmet ötvöző és zöldebb KAP megvalósításához](#).

Somogyi Norbert, Párizs